

บทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ และจรรยาบรรณของผู้ประเมินความรู้ความสามารถ

นิตยตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๗ และกฎหมาย
ลำดับรอง

ผู้ประเมิน หมายถึง บุคคลซึ่งได้รับการขึ้นทะเบียน ให้ทำหน้าที่ประเมินผู้ขอหนังสือรับรองความรู้
ความสามารถ

คุณสมบัติของผู้ประเมิน

(๑) จบการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีในสาขาที่เกี่ยวข้องกับการประเมิน หรือผ่านการ
ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ ในสาขาอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการประเมิน

(๒) มีประสบการณ์การทำงานในสาขาอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการประเมินไม่น้อยกว่าห้าปี

(๓) ผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรการเป็นผู้ประเมินตามที่กรมพัฒนาฝีมือแรงงานกำหนด

คุณสมบัติทั่วไป

๑. มีความสามารถในการทำงานเป็นทีม
๒. มีทักษะในการติดต่อสื่อสารอย่างกัลยาณมิตร
๓. มีทัศนคติที่กว้างไกล
๔. มีความหนักแน่นสุ่มรอบคอบ
๕. มีทักษะในการคิด วิเคราะห์
๖. มีความเป็นกลาง
๗. มีอารมณ์มั่นคง และสามารถควบคุมอารมณ์ทั้งในและนอกเวลาที่ประเมิน
๘. มีสัจจะความจริงในความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ผู้ประเมินและต่อตนเอง
๙. เป็นคนตรงเวลา ประพฤติตนสม่ำเสมอ
๑๐. ให้เกียรติโดยไม่เลือกเชื้อชาติ ศาสนา ฐานะครอบครัว เพศและวัย
๑๑. เข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้ขอรับการประเมิน
๑๒. เป็นผู้ที่น่าเคารพรัก และทำให้ผู้ขอรับการประเมิน เกิดความอบอุ่นใจ
๑๓. มีความยุติธรรม และตัดสินใจอย่างมีเหตุผล
๑๔. สามารถอธิบายเรื่องยากให้เข้าใจง่าย

บทบาทของผู้ประเมิน

บทบาท หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่ถูกผู้อื่นคาดหวังว่าจะต้องแสดงออกให้สอดคล้อง
เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่การงานของบุคคลนั้น

ผู้ประเมินฯ จึงจำเป็นต้องแสดงบทบาท ที่จะสร้างภาพลักษณ์และความเข้าใจให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุก
ฝ่ายเห็นว่ากระบวนการประเมินความรู้ความสามารถมีความน่าเชื่อถือ โปร่งใส มีประสิทธิภาพ และ
ตรวจสอบได้

หน้าที่ของผู้ประเมิน

ผู้ประเมินจะทำหน้าที่พิจารณาและวัดค่าทักษะฝีมือ ความรู้ ความสามารถ คุณลักษณะส่วนบุคคล และประสบการณ์หรือความสำเร็จในการประกอบอาชีพในระดับต่าง ๆ ของผู้ขอหนังสือรับรองความรู้ความสามารถ ซึ่งมีรายละเอียด ขั้นตอนดังนี้

๑. เตรียมความพร้อมของสถานที่ เครื่องมือ อุปกรณ์สำหรับการประเมิน
๒. ประชุมเพื่อเตรียมการประเมิน และจัดแบ่งหน้าที่กัน
๓. ตรวจสอบผู้เข้ารับการประเมินว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับหลักฐานการสมัครเข้ารับการประเมินหรือไม่

๔. ชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินให้ผู้เข้ารับการประเมินได้ทราบ

๕. จัดให้มีการประเมิน และสรุปผลการประเมิน

อุดมการณ์ผู้ประเมิน

อุดมการณ์ผู้ประเมินซึ่งเป็นหัวใจของการเป็นผู้ประเมิน ประกอบด้วยคุณลักษณะดังนี้

๑. ศรัทธาในอาชีพผู้ประเมิน อุทิศตน เพื่อการพัฒนาฝีมือแรงงาน
๒. ดำรงและส่งเสริมเกียรติแห่งผู้ประเมินเพื่อการพัฒนาฝีมือแรงงาน
๓. บำเพ็ญตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน
๔. ยึดมั่นในคุณธรรม มีใจรัก และเมตตา
๕. มีจิตใจเป็นประชาธิปไตย

จรรยาบรรณ และ จรรยาบรรณวิชาชีพ

จรรยาบรรณ หมายถึง ประมวลกฎเกณฑ์ความประพฤติหรือประมวลมารยาทของผู้ประกอบอาชีพนั่น ๆ ต้องเป็นเอกลักษณ์ทางวิชาชีพ ใช้ความรู้ ฝีมือหรือสมรรถนะควบคุม

จรรยาบรรณวิชาชีพ หมายถึง หลักเกณฑ์การประพฤติในวิชาชีพเกิดจากความต้องการของกลุ่มผู้ที่อยู่ในวงวิชานั้นเอง ที่ร่วมกันสร้างจรรยาบรรณ สำหรับวิชาชีพของตนขึ้นมาควบคุมกันเอง มิใช่ข้อบังคับจากรัฐเหมือนกฎหมาย เพื่อรักษาส่งเสริมเกียรติคุณ ชื่อเสียงและฐานะของความ เป็นวิชาชีพ

จุดมุ่งหมายจรรยาบรรณ คือ

- เพื่อรักษาชื่อเสียง เกียรติคุณและศักดิ์ศรีของวิชานั้น ๆ
- เพื่อให้สมาชิกในวิชานั้น ๆ ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ
- เพื่อเกิดความเป็นธรรมแก่ผู้รับบริการจากวิชานั้น ๆ
- เพื่อให้ผู้ประกอบวิชาชีพตระหนักในสำคัญของวิชาชีพตน
- เพื่อให้สังคมรับรู้และเข้าใจก่อให้เกิดศรัทธาเลื่อมใสและยกย่องวิชานั้น ๆ

ประโยชน์ของการมีจรรยาบรรณ

การประกอบอาชีพทุกอาชีพต้องมีจรรยาบรรณเพื่อใช้ช่วยส่งเสริมและควบคุมมาตรฐานของวิชานั้น ๆ ให้เหมาะสม และได้รับความเชื่อถือ และรักษาไว้ชื่อเสียงเกียรติคุณ ตลอดจนศักดิ์ศรี ซึ่งทำให้เกิดความภูมิใจในตนเองและวิชาชีพ ก่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีได้รับความไว้วางใจจากสังคมและรัฐให้ความเชื่อถือ

จรรยาบรรณของผู้ประเมิน

ผู้ประเมินควรตั้งมั่นในจรรยาบรรณ ดังต่อไปนี้

๑. มีวินัยในตนเอง มีความซื่อสัตย์ ไม่แสวงหาผลประโยชน์จากการประเมิน
๒. ไม่เอื้อประโยชน์แก่องค์การหรือบุคคลอื่นโดยมิชอบในการประกอบวิชาชีพ
๓. ไม่นำความลับของข้อมูลไปเปิดเผย
๔. มีความอดกลั้นและยืดหยุ่น
๕. มีความยุติธรรม รายงานสิ่งที่พบตามหลักฐานที่ปรากฏ
๖. ใฝ่หาและพัฒนาความรู้ความสามารถในการประกอบวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง
๗. ไม่ละทิ้งหน้าที่ด้านการประเมินและงานที่ได้รับมอบหมาย
๘. อุทิศเวลาอย่างเต็มที่ตามวัตถุประสงค์และขอบเขตของงานที่ได้รับมอบหมาย
๙. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการประเมินต้องรัก ศรัทธา รับผิดชอบต่อวิชาชีพและเป็นสมาชิกที่ดีของวิชาชีพ

การประพฤติผิดจรรยาบรรณ

การประพฤติผิดจรรยาบรรณนี้ อาจนำไปสู่การพิจารณาลงโทษสถานเบา หรือสถานหนักได้ดังนี้

๑. ว่ากล่าวตักเตือนเป็นลายลักษณ์อักษร

- ภาคทัณฑ์
- ลบชื่อออกจากทะเบียนสมาชิกสามัญหรือการเป็นตัวแทนของสมาชิกสถาบัน
- พักใบประกอบวิชาชีพโดยมีกำหนดระยะเวลา (หากมีใบประกอบวิชาชีพ)
- เพิกถอนใบประกอบวิชาชีพ (หากมี)

๒ ผู้ประพฤติผิดจรรยาบรรณวิชาชีพนี้ อาจต้องโทษตามระเบียบข้อบังคับขององค์การที่สังกัด หรือกฎหมายบ้านเมืองได้

ปัญหาเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพ การผิดจรรยาบรรณของผู้ประเมินมักถูกกดดันจากผู้บริหาร เพื่อให้ตนเองและองค์กรได้ประโยชน์ การผิดจรรยาบรรณมีผลกระทบต่อผลประโยชน์องค์กรและส่วนตัว การระบุว่าผิดหรือถูกจรรยาบรรณไม่มีเส้นขีดแบ่งหรือกำหนดไว้อย่างชัดเจน

คุณธรรม (Moral) จริยธรรม (Ethics) ศีลธรรม (Moral)

คุณธรรม คือ คุณ + ธรรมะ คุณงามความดีที่เป็นธรรมชาติ ก่อให้เกิด ประโยชน์ต่อตนเองและสังคม ซึ่งรวมสรุปว่าเป็น สภาพคุณงาม ความดี

คุณธรรม (Virtue) แนวความคิดที่ดีเป็นตัวบังคับให้ประพฤติดี

1. สภาพคุณงามความดีทางความประพฤติและจิตใจ
2. คุณธรรม คือจริยธรรมที่แยกเป็นรายละเอียดแต่ละประเภท หากประพฤติปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ ก็จะเป็นสภาพคุณงามความดีทางความประพฤติและจิตใจของผู้นั้น

จริยธรรม (Ethics)

จริยธรรม (จริย + ธรรมะ) คือ ความประพฤติที่เป็นธรรมชาติ เกิดจากคุณธรรมในตัวเอง ก่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยในสังคม รวมสรุปว่าเป็น ข้อควรประพฤติปฏิบัติจริยธรรม (Ethics) ความเป็นผู้มีจิตใจสะอาด บริสุทธิ์ เสียสละหรือประพฤติดีงาม

คุณธรรมของผู้ประเมิน

คุณธรรม 9 ประการที่ผู้ประเมินควรยึดเป็นหลักคือ

- 1) วินัย
- 2) สติ
- 3) กตัญญู
- 4) เมตตา
- 5) อุดม
- 6) ซื่อสัตย์
- 7) ประหยัด
- 8) ขยัน
- 9) ไม่เห็นแก่ตัว

จริยธรรม ที่ผู้ประเมินควรยึดถือและปฏิบัติมีดังนี้

จริย ศีล (ข้อห้าม)	ธรรม (ข้อควรปฏิบัติ)
1.ไม่ทุจริตไม่รับอามิสสินจ้าง/ของขวัญ/รับเลี้ยงหรือมีผลประโยชน์ทับซ้อนตลอดจนแสวงหาประโยชน์หรือธุรกิจอื่นใด	1.ต้องสุจริตซื่อสัตย์ยึดมั่น คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณอย่างเคร่งครัด
2.ไม่เห็นแก่ตัวอย่ามั่งง่ายไหว้วานให้ผู้อื่นช่วยดำเนินงาน หรือละทิ้งหน้าที่ ตลอดจนการส่งรายงานอันเป็นเท็จ	2.ต้องรับผิดชอบทุ่มเทศึกษาและปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มศักยภาพในการประเมินวิเคราะห์ เสนอแนะ และสรุปรายงานทั้งฉบับร่างและฉบับสมบูรณ์ด้วยตนเอง
3.ไม่ข่มขู่ไม่ก้าวร้าวหรือประพฤติดนเสียชื่อเสียง	3.ต้องรักษามารยาทและปฏิบัติตามเกณฑ์ของการประเมิน

.....